

פרשת יתרו

הלומד מכל אדם

והנה פרשתנו פותחת בסיפור התקרבותו של יתרו אל תחת כנפי השכינה, ולאחר מכן מספרת התורה שכשראה יתרו שמשה יושב ושופט לבדו את כל העם מבוקר עד ערב, העיר לו על כך ואמר לו: "מה הדבר הזה אשר אתה עושה לעם, מדוע אתה יושב לבדך וכל העם נצב עליך מן בוקר עד ערב... לא טוב הדבר אשר אתה עושה, נבול תבול גם אתה גם העם הזה אשר עמך כי כבד ממך הדבר לא תוכל עשהו לבדך" "עצב יאנוש תמא ישנא סיקלא יארי ליח ישנא" סעה לכמ רוחבל השמל עיצמ ורתי זאו. (חי-די, חי תומש) שיסייעו לו לשפוט את העם, "והיה כל הדבר הגדול יביאו אליך וכל הדבר הקטן ישפטו הם, והקל מעליך ונשאו אתך" (שם, כא-כג).

כולנו יודעים שיתרו לא היה אחד מגדולי התורה של אותו דור ולא איזה ראש ישיבה מפורסם. עד אותה עת היה יתרו כומר לעבודה זרה, ולא היתה בעולם עבודה זרה שלא הספיק לעבוד, ובאותו הזמן שהוא בא למשה הוא רק החל להיתקרב לה'.

לעומת זאת משה רבנו, הוא גדול כל הדורות כולם, רבן של כל הנביאים ונאמן ביתו של ה'. ובכל זאת הפער העצום שבין מדרגתו הרוחנית של משה לזו של יתרו לא גרם למשה לזלזל בדבריו, אלא הוא התייחס אליהם בכובד ראש ונמלך בשכינה על כך, ולבסוף אף קיבלם כהלכה למעשה ונהג כעצתו.

עובדה זו מעידה על המידה הנפלאה שהיתה במשה רבנו ע"ה, שהוא לא היה בז לשום אדם שבעולם, ותמיד היה מטה את אוזנו לשמוע כל אדם, ופתוח לקבל עצה טובה מכל איש בעולם, בבחינת מה שאמרו חז"ל: "איזהו חכם, הלומד מכל אדם" (אבות ד, א).

לפי האמור יוסבר גם מה שכבר קראנו בפרשת שמות שכאשר התכונן משה רבנו ללכת ממדין למצרים במצוות ה' על מנת לגאול את עם ישראל ממצרים, בא ליתרו וביקש את רשותו לצאת לדרכו, ויתרו הרשהו על כך ואף בירכו בברכת: "לך לשלום" (שמות ד, יח). ומכך למדו חז"ל (ברכות סג, א) שכל מי שנפרד שלום, שהרי יתרו שאמר למשה 'לך לשלום' עלה (משה) לשלום' אלא 'לך במחברו' "אל יאמר לו 'לך והצליח'".

והכוונה בזה היא, שמשה עלה והצליח לא בגלל שהיה איזה כח מופלא בברכתו של יתרו, אלא בגלל שמשה הטה אוזנו לברכתו של יתרו וקיבל אותה באמונה ובלבביות, ולא זלזל בה ח"ו, בבחינת מה שאמרו חז"ל (ברכות ז, א) "שלא תהא ברכת הדיוט קלה בעיניך". ובגלל מידתו הנפלאה של משה שלא זלזל בברכתו של יתרו, קיים בו הקב"ה את הברכה ועלה והצליח.

ומכאן ילמד כל אדם עד כמה יש להיזהר שלא לבז לשום אדם שבעולם ולא לזלזל בשום בריה של ה'. יש לכבד כל אדם, ולהטות אוזן קשבת לעצתו של כל אחד שמא יוכל ללמוד ממנו דבר חכמה. וכאשר ינהג האדם בדרך זו, יזכה לעלות מעלה מעלה במדרגות הקדושה, ויצליחו האל בכל מעשיו.

